

บทที่ 8

การจัดการโรงเรือน

ปัจจุบันการเลี้ยงสุกรได้พัฒนาก้าวหน้าไปมากทั้งทางด้านพันธุ์ อาหาร และการจัดการตลอดจนโรงเรือน และอุปกรณ์สำหรับเลี้ยงก็ได้รับการพัฒนาแก้ไขจากประสบการณ์ และปัญหาที่ผู้เลี้ยงได้พบประสบ แต่อย่างไรก็ตาม จนถึงปัจจุบันนี้ยังไม่มีใครสามารถสร้างโรงเรือนที่ใช้เลี้ยงสุกรได้อย่างถูกต้องโดยไม่มีปัญหา ทั้งนี้เพราะการออกแบบก่อสร้างโรงเรือนเลี้ยงสุกรนั้นจะต้องอาศัยความรู้ความเข้าใจในการออกแบบก่อสร้าง ต้องมีความรู้ทางฟิสิกส์ สภาวะดินฟ้าอากาศและสิ่งแวดล้อม กายวิภาคและสรีระวิทยาของสัตว์ โรคและการระบาดของโรค การเลือกวัสดุที่จะใช้ในการก่อสร้างโรงเรือน และที่สำคัญที่สุดก็คือจะต้องมีความเข้าใจในตัวสัตว์ ซึ่งก็หมายถึง ความต้องการและพฤติกรรมความเป็นอยู่ของสัตว์ ก็เพื่อที่จะออกแบบโรงเรือนและอุปกรณ์ให้เป็นที่มาตามความต้องการของสัตว์ เหมาะสมกับพฤติกรรมของสัตว์ทำให้สัตว์อยู่ได้อย่างสบาย โดยที่โรงเรือนและอุปกรณ์การเลี้ยงไม่ถูกสัตว์ทำลายได้ง่าย ดังนั้นการออกแบบก่อสร้างโรงเรือนจึงควรที่จะพิจารณาถึงปัจจัยต่างๆ ดังจะได้กล่าวถึงต่อไป

ปัจจัยที่ควรพิจารณาในการออกแบบก่อสร้างโรงเรือน

1. **อุณหภูมิ** สุกรเป็นสัตว์เลือดอุ่นที่ไม่มีต่อมเหงื่อ มีอุณหภูมิร่างกายโดยเฉลี่ย 102.6 องศาฟาเรนไฮต์ (101.6-103.6 องศาฟาเรนไฮต์) การเต้นของหัวใจที่ปกติ 60-80 ครั้งต่อนาที อัตราการหายใจตามปกติ 20-30 ครั้งต่อนาที ลูกสุกรคลอดใหม่จะยังไม่มีไขมันใต้ผิวหนัง แต่ไขมันใต้ผิวหนังจะเริ่มสะสมมากขึ้นเมื่อสุกรมีอายุมากขึ้น ดังนั้น สุกรที่มีขนาดเล็กจะทนต่อความหนาวได้ไม่ดีเท่าสุกรที่โตแล้ว การสร้างโรงเรือนก็ต้องคำนึงถึงการให้ความอบอุ่นแก่สุกรเล็กสามารถควบคุมการเปลี่ยนแปลงของอุณหภูมิได้ โดยเฉพาะในช่วงที่ลูกสุกรคลอดใหม่ ขณะเดียวกันประเทศไทยมีอากาศค่อนข้างร้อน และบางที่ก็มีความชื้นสูงด้วย ตัวสุกรเองก็ไม่มีต่อมเหงื่อ ขี้ยังมีไขมันใต้ผิวหนังหนา ซึ่งเป็นฉนวนป้องกันการกระจายความร้อนจากร่างกาย ด้วยเหตุนี้สุกรจึงเป็นสัตว์ที่ไม่ชอบอากาศร้อนจัดและความชื้นสูง ดังนั้นเมื่อสุกรเหนียวมักจะมีการหอบอ้าปากหายใจ ชอบนอนซุกในที่ที่มีอากาศเย็น หรือในที่ที่เปียกชื้น เพื่อที่จะอาศัยการระบายความร้อนจากร่างกายให้กับสิ่งที่เย็นกว่า ซึ่งโดยธรรมชาติแล้วหากอากาศไม่ร้อนจัดสุกรจะเป็นสัตว์ที่ไม่ชอบน้ำเท่าไรจะชอบสะอาด สุกรที่เลี้ยงในโรงเรือนที่มีอากาศร้อนจัดจะทำให้สุกรกินอาหารน้อยลง กินน้ำมากขึ้น ทำให้การเจริญเติบโตช้าลง และยังทำให้สุกรมีลักษณะอ้วนไขมันมากขึ้นอันจะเป็นผลกระทบต่อต้นทุนการผลิต และยังทำให้คุณภาพซากเลวลงด้วย การสร้างโรงเรือนจะต้องพิจารณาถึงการระบายอากาศภายในโรงเรือน เพื่อให้อุณหภูมิภายในโรงเรือนต่ำกว่าอุณหภูมิภายนอก ซึ่งจะช่วยให้สุกรอยู่

อย่างสบาย ทั้งนี้ผู้เลี้ยงจะต้องทราบอุณหภูมิที่เหมาะสมสำหรับสุกรในแต่ละช่วงอายุ จึงจะสามารถจัดการควบคุมอุณหภูมิภายในโรงเรือนให้เป็นไปตามความต้องการของสุกร อุณหภูมิที่เหมาะสมสำหรับสุกรในช่วงอายุต่าง ๆ กัน แสดงไว้ในตารางที่ 8.1

ตารางที่ 8.1 อุณหภูมิที่เหมาะสมสำหรับสุกรระยะต่าง ๆ

สุกรระยะ	อุณหภูมิ (°C)
พ่อพันธุ์	15 - 20
แม่พันธุ์	15 - 20
ลูกสุกรก่อนหย่านม	24 - 30
สุกรหย่านม	20 - 24
สุกรน้ำหนัก 20-45 กก.	20 - 23
สุกรขุนน้ำหนัก 45-90 กก.	16 - 20

ที่มา: ภรณ์. 2522. สุกรสารสิน, 5(20): 13.

2. ความชื้น ถ้าความชื้นในอากาศสูงเกินไปจะทำให้สุกรรู้สึกไม่สบาย ยิ่งถ้าอุณหภูมิสูงและมีความชื้นสูงด้วยแล้วก็จะทำให้สุกรรู้สึกร้อน และอึดอัดมากยิ่งขึ้น การระบายอากาศที่ดีหรือมีลมพัดผ่านบ้างจะช่วยลดสภาวะความเครียดของสุกรลงได้บ้าง ดังนั้นจึงควรพยายามอย่าให้พื้นคอกหรือบริเวณรอบ ๆ คอกเปียกชื้น การทำพื้นคอกเป็นพื้นแอสบต ควรจะยกให้สูงขึ้น อย่างน้อยประมาณ 1 เมตร จะช่วยให้มีการระบายอากาศดีขึ้น ช่วยลดความชื้นที่พื้นคอกลงได้บ้าง หรือการใช้หญ้าแห้งหรือฟางข้าวรองพื้นคอกก็ช่วยซับน้ำและปัสสาวะที่พื้นให้แห้งได้บ้างเช่นกัน

3. การระบายอากาศ ประเทศไทยเรามีอากาศร้อนการสร้างโรงเรือน จึงต้องให้มีลักษณะโปร่ง เพื่อให้มีการระบายหมุนเวียนอากาศผ่านภายในโรงเรือนและคอกสุกรได้มากขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม การที่โรงเรือนมีลักษณะโปร่งก็ทำให้ฝนสาดเข้าได้ง่าย ซึ่งจะมีผลทำให้สุกรป่วยได้ โดยเฉพาะสุกรเล็กโอกาสที่จะเป็นโรคปอดบวมได้ง่าย ดังนั้นการออกแบบโรงเรือนก็ต้องพิจารณาความกว้าง ความยาวและความสูงของโรงเรือน ของคอกเลี้ยง ตลอดจนความโปร่งระหว่างคอกต่อคอกจะต้องมีความเหมาะสม ในบางครั้งที่อากาศร้อนอบอ้าวจัด ๆ ควรจะใช้พัดลมช่วยเป่าระบายความร้อนแต่อย่าเป่าให้ถูกตัวสุกรโดยตรงเพราะจะทำให้สุกรป่วยโดยเฉพาะสุกรเล็ก

4. ความต้องการพื้นที่คอกและอุปกรณ์ จำนวนสุกรที่จะเลี้ยงต่อคอก ควรจะมีจำนวนที่เหมาะสมกับขนาดคอกทั้งนี้ขึ้นอยู่กับขนาดของสุกร เพื่อให้สุกรอยู่อย่างสบายไม่อึดอัดจนเกินไป และไม่หลวมเกินไป เพราะจะเป็นการสิ้นเปลืองพื้นที่ จะต้องมีการนำ รางอาหาร พอที่สุกรจะเข้ากินได้

พร้อม ๆ กันในกรณีเลี้ยงขังรวม ซึ่งจำนวนพื้นที่คอกและอุปกรณ์ตามความต้องการของสุกร แต่ละประเภทแต่ละระยะแสดงไว้ในตารางที่ 8.2

ตารางที่ 8.2 พื้นที่คอก และอุปกรณ์ที่ใช้เลี้ยงสุกรตามขนาดและประเภทของสุกร

ประเภทและขนาดสุกร	พื้นที่คอกต่อ สุกร 1 ตัว หรือต่อ 1 คอก ^{1/} (ตร.ม.)	รางอาหารหรือน้ำ ต่อสุกร 1 ตัว (ซม.)	จำนวนสุกร(ตัว) ต่อ	
			รางอาหารกล ยาว 1 ฟุต	หัวตูดน้ำ 1 หัว หรือ 1 ถ้วย
ลูกสุกรหย่านม 3-4 สัปดาห์ ถึง 10 สัปดาห์	0.4-0.6	8-10	3	-
ลูกสุกร 10 สัปดาห์ ถึง 35 กิโลกรัม	0.6-0.8	10-15	2	20
สุกรน้ำหนัก 35 ถึง 60 กิโลกรัม	0.8-1.0	15-21	1	15
สุกรน้ำหนัก 60-100 กิโลกรัม	1.2-1.5	21-25	1	10
แม่สุกรคลอด และเลี้ยงลูก จนถึง 4-5 สัปดาห์	7-8	25-30 ^{2/}	1	1 ^{3/}
แม่สุกรเลี้ยงลูกกับลูก 1 ครอก สัปดาห์ที่ 2 ถึง 5	7-8	25-30	1	3 ^{2/}
แม่สุกรสาว หรือนางที่หย่านม ขังรวมกัน	1.5-2.0	20-30	1	10
คอกคลอดเลี้ยงลูก 1 สัปดาห์	3.67	20-30	-	1
คอกขังเดี่ยวแม่สุกร	1.0	20	-	1

^{1/} พื้นที่คอกน้อยลงถ้าพื้นคอกเป็นแบบแอสต

^{2/} รางอาหารและน้ำสำหรับแม่และลูก แยกกัน

^{3/} รางน้ำลูกแยกต่างหากหรือไม่จำเป็นต้องมี

5. สถานที่ก่อสร้างโรงเรือน โรงเรือนเป็นสิ่งที่มีความสำคัญการใช้งานนานปี หากเราเลือกสถานที่ผิดก็จะทำให้เราต้องทนต่อปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นนั้นเป็นเวลานาน การเลือกบริเวณที่จะก่อสร้างโรงเรือน ควรจะพิจารณาอย่างระมัดระวัง ดังนี้

1) ควรเลือกก่อสร้างโรงเรือนบนเนิน หรือที่ดอน น้ำไม่ท่วม ดินควรจะเป็นดินที่น้ำซึมได้ง่าย ระบายน้ำได้ดี กำจัดสิ่งสกปรกได้ง่าย

- 2) ไม่ควรเลือกที่มีน้ำขังในดิน หรือลมพัดจัด
- 3) ควรมีถนนเล็กตัดผ่านจะช่วยให้สะดวกในการเคลื่อนย้ายสัตว์หรือนำอาหารสัตว์มาส่ง
- 4) ตำแหน่งที่ก่อสร้างโรงเรือนถ้าอยู่ใกล้ถนนใหญ่เกินไปจะทำให้การแพร่เชื้อโรคเข้าสู่โรงเรือนเป็นไปได้ง่าย
- 5) โรงเรือนสุกรไม่ควรอยู่ไกลจากบ้านพักอาศัยจนเกินไป เพราะผู้เลี้ยงจะสามารถเอาใจใส่ดูแลได้สะดวก
- 6) โรงเรือนสุกรไม่ควรอยู่ห่างไกลจากแหล่งพลังงาน และแหล่งน้ำ เพราะจะทำให้สิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายมากในการเดินสายไฟฟ้าและท่อประปา
- 7) การระบายของเสีย จะต้องคำนึงถึงทิศทางลมด้วยว่า ลมที่พัดผ่านจะไม่ชอบเอากลิ่นเหม็นไปก่อความรำคาญให้แก่ชาวบ้านละแวกใกล้เคียง และการถ่ายเทของเสียต่าง ๆ ไม่ได้ไปรบกวนความเป็นอยู่ของผู้อื่น

6. วัสดุที่ใช้ในการก่อสร้างโรงเรือน วัสดุแต่ละชนิดก็จะมีคุณสมบัติในการดูด และคายความร้อนได้ต่างกัน ความแข็งแรงทนทานก็แตกต่างกัน ราคาที่แตกต่างกันไปมากบ้างน้อยบ้างตามแต่ชนิดของวัสดุ ดังนั้นการเลือกวัสดุก่อสร้างนอกจากจะต้องคำนึงถึงการประหยัดต้นทุนแล้ว ยังต้องพิจารณาความทนทาน อายุการใช้งาน และที่สำคัญก็เรื่องความร้อน และความชื้นภายในโรงเรือน ต้องเลือกวัสดุที่ช่วยลดความร้อนลงได้ วัสดุปูพื้นคอก และผนังคอกจะต้องเป็นวัสดุที่ดูดซับความชื้นไว้ต้องแห้งเร็ว

7. ลักษณะของโรงเรือน คอกและการจัดแบ่งคอกภายในโรงเรือนดังที่กล่าวมาแล้ว โรงเรือนที่จะใช้เลี้ยงสุกรในประเทศไทยจะต้องเป็นแบบโปร่ง เพื่อไม่ให้อุณหภูมิภายในโรงเรือนสูงเกินไป ซึ่งนอกจากจะต้องพิจารณาทำเลที่ตั้งโรงเรือน ทิศทางลม แล้วต้องพิจารณาส่วนประกอบอื่น ๆ เช่น ความสูง ความกว้าง และความยาว ของโรงเรือน โรงเรือนที่เตี้ยความร้อนจะแผ่ลงมากกระทบตัวสุกรได้มากจะทำให้สุกรร้อนอยู่ไม่สบาย การออกแบบโรงเรือนคอกและจัดแบ่งคอกภายในโรงเรือน ได้ถูกตามหลักวิชาการ จะช่วยในการจัดการฟาร์มได้อย่างมาก ทั้งทางด้านอาหาร การปฏิบัติเลี้ยงดู การสุขาภิบาล การป้องกัน และควบคุมโรคและพยาธิ แม้แต่การผสมพันธุ์ และคัดพันธุ์ จะทำได้ง่าย และรวดเร็ว การวางแผนสร้างโรงเรือนคอกและการจัดแบ่งคอกที่ดีจะต้องคำนึงถึงประโยชน์ที่จะได้รับดังต่อไปนี้

- 1) สามารถใช้เนื้อที่ให้ประโยชน์มากที่สุด คือสามารถเลี้ยงสุกรได้มากตัวต่อปี ต่อเนื้อที่คอก โดยคำนึงถึงขนาดและประโยชน์ที่จะใช้เลี้ยงสุกรเป็นหลัก

2) ประหยัดแรงงาน แต่สามารถปฏิบัติได้อย่างสะดวกรวดเร็ว การวางแผนผังที่ไม่เหมาะสมย่อมจะทำให้สิ้นเปลืองแรงงาน และค่าใช้จ่ายสูง

3) เป็นโรงเรือนที่สุกรอยู่อย่างสบายถูกหลักสุขาภิบาล และสามารถช่วยป้องกัน โรค และพยาธิได้ ช่วยให้สุกรเจริญเติบโตเร็ว มีอัตราการตายต่ำ

4) ให้ประโยชน์คุ้มค่าและถูกหลักเศรษฐกิจ เช่น วัสดุก่อสร้างที่มีราคาถูกและทนทานเหมาะสมกับจำนวนและขนาดคอกที่จะใช้ประโยชน์ เช่น จำนวนคอกที่สร้างพอเพียงกับจำนวนสุกรที่จะเลี้ยงแต่ละขนาด และชนิดของสุกร

5) ควรวางแผนแบบง่าย ๆ สามารถต่อเติมหรือเสริมสร้างทำได้สะดวก และควรคำนึงถึงอนาคตในการที่จะขยายกิจการไว้ด้วย

นโยบายและการวางแผนก่อสร้างโรงเรือน

ก่อนที่ผู้เลี้ยงจะออกแบบก่อสร้างโรงเรือนว่าโรงเรือนสุกรที่สร้างนั้นจะประกอบด้วยคอกอะไรบ้าง และมีจำนวนเท่าใดมีขนาดเท่าไร โครงสร้างเป็นอย่างไร ผู้เลี้ยงสุกรจะต้องกำหนดวัตถุประสงค์และนโยบายของการเลี้ยงสุกรที่จะลงทุนทำกิจการ พร้อมทั้งประมาณความสามารถ และต้นทุนในการก่อสร้างเสียก่อน ซึ่งควรพิจารณาดังต่อไปนี้

1) วัตถุประสงค์ ของการเลี้ยงสุกรหรือการตั้งฟาร์มสุกรว่าเป็นแบบไหน เช่น การผลิตลูกสุกรขายจะเป็นสุกรพันธุ์หรือสุกรลูกผสม หรือเป็นการเลี้ยงสุกรขุนเพื่อส่งตลาดเพียงอย่างเดียว หรือจะเป็นกิจการเลี้ยงสุกรแบบครบวงจร ตั้งแต่การผลิตลูกสุกรเอง แล้วเลี้ยงขุนจนส่งตลาด

2) ขนาดฟาร์ม หมายถึงจำนวนสุกรที่เลี้ยง ถ้าทำการผลิตลูกสุกรขายพร้อมกับเลี้ยงขุนขายเองด้วย การคำนวณจะต้องคำนวณจากจำนวนแม่ที่เลี้ยง

3) ระยะเวลาที่เลี้ยง ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ตามข้อ 1) ถ้าผลิตสุกรขุนอย่างเดียว ระยะเวลาเลี้ยงก็จะนับจากว่าเริ่มเลี้ยงสุกรขนาดไหน ให้เวลาเลี้ยงไปอีกนานเท่าใด จนถึงน้ำหนักส่งตลาด (90 กิโลกรัม) หรือถ้าเป็นการเลี้ยงแบบครบวงจรก็ต้องรู้ระยะเวลาการหย่านม และระยะเวลาของการเลี้ยงแต่ละระยะตามชีพจักรของสุกรที่เลี้ยงจำหน่าย

4) จำนวนพ่อพันธุ์ที่จะใช้ผสมพันธุ์มีจำนวนเท่าไร

5) จำนวนแม่สุกรสาวและพ่อสุกรหนุ่มที่จะใช้ทดแทนในแต่ละปีมีจำนวนเท่าไร

6) สิ่งอำนวยความสะดวก และปลอดภัยในการเลี้ยงสุกร เช่น คอกกักกันโรค ที่อาบน้ำสุกร ที่ทำงาน ที่เก็บอาหารและยา ฯลฯ

เมื่อผู้เลี้ยงกำหนดนโยบายของการผลิตแล้วก็จะพิจารณาการเลี้ยงสุกรตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ว่าการเลี้ยงการดูแลสุกรในระยะต่าง ๆ ต้องปฏิบัติอย่างไร ซึ่งสามารถจะแบ่งระยะเวลาการเลี้ยง และการปฏิบัติออกได้ดังต่อไปนี้

- การเลี้ยงแม่สุกรอุ้มท้อง
- การเลี้ยงแม่และลูกสุกรในคอกคลอด
- การเลี้ยงแม่และลูกสุกรในคอกเลี้ยงลูก
- การเลี้ยงลูกสุกรหลังหย่านม หรือสุกรเล็ก
- การเลี้ยงสุกรรุ่น
- การเลี้ยงสุกรขุนเพื่อส่งตลาด
- การเลี้ยงแม่สุกรหลังหย่านม
- การเลี้ยงแม่สุกรสาว หรือแม่สุกรทดแทน
- การเลี้ยงพ่อสุกร และพ่อสุกรหนุ่ม หรือ พ่อสุกรทดแทน

จากนโยบายและวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ก็พอที่จะคำนวณชนิดและจำนวนสุกรแต่ละชนิดที่จะผลิตได้ทุกระยะต่อปี ก็จะสามารถคำนวณพื้นที่คอกแต่ละชนิดที่จะใช้เลี้ยงสุกรแต่ละระยะการเจริญเติบโต

การคำนวณจำนวนคอกสุกรที่ต้องการ

1. ช่องคลอด

ก่อนที่จะคำนวณจำนวนของคลอดที่ต้องการใช้ผู้เลี้ยงจะต้องรู้ หรือกำหนดได้ว่าแม่สุกรสามารถให้ลูกได้กี่ครอกต่อปี และจะใช้ระยะเวลาเลี้ยงลูกนานเท่าไร ซึ่งพอจะประมาณได้ดังตารางที่ 8.3

ช่องคลอดจะมีอยู่ 3 แบบด้วยกัน

1. ช่องคลอดลูกโดยเฉพาะ ช่องคลอดแบบนี้สร้างขึ้นเพื่อให้แม่สุกรคลอดลูกอย่างเดียว แม่สุกรจะอาศัยอยู่เพียง 1 สัปดาห์ หรือไม่เกิน 2 สัปดาห์ หลังจากคลอดลูก รอให้ลูกแข็งแรงพอนำแม่และลูกออกไปเลี้ยงในคอกแม่สุกรเลี้ยงลูกต่อไป โดยทั่วไป จะมีขนาด 1.50 x 2.50 ตารางเมตร

2. ช่องคลอดและเลี้ยงลูก จะมีจุดประสงค์ 2 อย่างรวมกัน คือ หลังจากแม่สุกรคลอดลูกจะปล่อย ให้แม่สุกรเลี้ยงลูกอยู่ในช่องคลอดนั้นจนถึงระยะหย่านม เป็น 4 หรือ 5 สัปดาห์ ช่องคลอด

แบบนี้ก็จะมีขนาดใหญ่กว่าช่องคลอดธรรมดา ดังนั้นขนาดของช่องคลอดแบบนี้จะเป็น 2.50-2.25 x 4.00 ตารางเมตร

3. ช่องคลอดและให้แม่สุกรเลี้ยงลูกอยู่รวมกัน ใช้กับวิธีการเลี้ยงลูกของแม่สุกรหลายตัวรวมกัน ใช้กับวิธีการเลี้ยงลูกของแม่สุกรหลายตัวรวมกัน ซึ่งการใช้แม่สุกร 3 ตัว จะให้ผลมาที่สุดจะต้องใช้พื้นที่คอกประมาณ 14-16 ตารางเมตร แม่สุกรจะต้องคลอดในเวลาใกล้เคียงกันไม่ห่างกันเกิน 1 สัปดาห์

ตารางที่ 8.3 แสดงช่วงห่างระหว่างครอกต่อครอก และจำนวนครอกต่อแม่ต่อปี

	ระยะเวลาเลี้ยงลูก (สัปดาห์)					
	3	3	4	5	6	8
จำนวนวันที่แม่สุกรเลี้ยงลูก (วัน)	21	21	28	35	42	56
ระยะเวลาแม่สุกรเป็นสัตว์หลังหย่านม (วัน)	7	7	7	7	7	7
จำนวนวันที่เสียไปเมื่อแม่สุกรกลับสัตว์ (วัน)	-	25	25	25	25	25
จำนวนวันที่แม่สุกรอู้มท้อง (วัน)	114	114	114	114	114	114
จำนวนวันที่เสียเวลาไปต่อครอก (วัน)	142	167	174	181	188	202
จำนวนครอกต่อแม่ต่อปี (ครอก)	<u>365</u>	<u>365</u>	<u>365</u>	<u>365</u>	<u>365</u>	<u>365</u>
	142	167	174	181	188	202
	=2.57	=2.18	=2.09	=2.00	=1.94	=1.80

จำนวนช่องคลอดหรือคอกแม่สุกรเลี้ยงลูก

$$= \frac{\text{จำนวนแม่สุกร} \times \text{จำนวนครอก/แม่/ปี} \times \text{จำนวนวันเลี้ยงลูก}^{1/}}{365} + 10\%^{2/}$$

^{1/} จำนวนวันที่ให้แม่สุกรอยู่ในคอกคลอด เลี้ยงลูกนานเท่าไรรวมกับ เวลาที่ทิ้งให้คอกว่างหลังทำความสะอาด หรือคอกเลี้ยงลูกก่อนที่จะนำแม่สุกรเข้าและรวมกับระยะเวลาที่ให้แม่สุกรเข้าไปอยู่ในคอกคลอดเพื่อให้เกิดความเคยชินกับคอก ดังนั้นเวลาทั้งหมดควรจะเป็น

ก) ระยะเวลาที่ทิ้งคอกให้ว่างหลังทำความสะอาด 3-5 วัน เป็นหลักสุขาภิบาล และป้องกันโรคพยาธิ

ข) ระยะเวลาที่นำแม่สุกรเข้าคอกคลอดก่อนกำหนดเพื่อให้เกิดความเคยชินกับคอก 3-5 วัน รวมเวลาที่เสียไปทั้งหมด 6-10 วัน

^{2/} จำนวนที่เพิ่มพิเศษ 10% เพื่อป้องกันความชุกชกที่จะเกิดขึ้น เช่น กรณีแม่สุกรอู้มท้องนานกว่ากำหนดหรือการเป็นสัตว์ล่าช้ากว่าปกติ รวมถึงความผิดพลาดในการจัดการฟาร์ม เช่น การผสมพันธุ์ล่าช้ากว่ากำหนด เป็นต้น

จำนวนของคลอดแบบที่ 1

สมมติให้ขนาดฟาร์มมีแม่สุกร 100 แม่ต่อยูนิิต กำหนดให้แม่ผลิตลูกได้ปีละ 2 ครอก หย่านมลูกเมื่ออายุ 5 สัปดาห์

$$\begin{aligned} \text{จำนวนของคลอดแบบที่ 1} &= \frac{100 \times 2 \times 15}{365} + 10\% \\ &= 9.04 \text{ หรือ } = 9 \text{ ซอง} \end{aligned}$$

จำนวนของคลอดแบบที่ 2

ถ้าแม่สุกรเลี้ยงลูกอยู่ในช่องคลอด 5 สัปดาห์ เมื่อหย่านมแม่สุกรจะถูกย้ายออกไปเมื่อสัปดาห์ที่ 5 และย้ายลูกสุกรออกในสัปดาห์ที่ 6 ดังนั้น

$$\begin{aligned} \text{จำนวนของคลอดแบบที่ 2} &= \frac{100 \times 2 \times 50}{365} + 10\% \\ &= 30.13 \text{ หรือ } 30 \text{ ซอง} \end{aligned}$$

จำนวนของคลอดแบบที่ 3

การคำนวณจำนวนของคลอดแบบที่ 3 นี้ เหมือนกับแบบที่ 2 แต่จำนวนจะน้อยลง เพราะแม่สุกรอยู่ในช่องคลอดในคอกเดียวกันถึง 2 หรือ 3 แม่ การคำนวณจึงยึดจำนวนแม่สุกรที่เลี้ยงรวมกันเป็นหลัก ดังเช่น หากเลี้ยงแม่สุกรเลี้ยงลูกรวมกัน 3 แม่

$$\begin{aligned} \text{จำนวนของคลอดลูก} &= \frac{100 \times 2 \times 50}{365 \times 3} + 10\% \\ &= 10.95 \text{ หรือ } 11 \text{ ซอง} \end{aligned}$$

ภาพที่ 8.1 คอกคลอดลูกแบบถอดประกอบได้ พื้นของส่วนที่นอนของลูกสุกรเป็นพลาสติก

2. คอกแม่สุกรเลี้ยงลูก

คอกแม่สุกรเลี้ยงลูกจะมีอยู่ด้วยกัน 2 แบบ คือ ชนิดคอกเดี่ยว และชนิดคอกแม่รวม ชนิดคอกเดี่ยวนั้นเป็นคอกที่จัดให้แม่สุกร 1 แม่เลี้ยงลูก 1 ครอก ส่วนคอกชนิดแม่รวมนั้นเป็นการจัดคอกให้แม่สุกรหลายตัวพร้อมกับลูกอยู่รวมกัน เช่น 2-3 แม่ตามทีกล่าวมาแล้วในเรื่องของคลอด วิธีคำนวณหาจำนวนคอกแม่สุกรเลี้ยงลูกจะใช้สมการเดียวกันกับการคำนวณหาจำนวนของคลอด ซึ่งถ้า

ผู้เลี้ยงใช้ของคลอดแบบที่ 1 คือ แม่สุกรกับลูกจะอยู่ในของคลอดเพียง 1 สัปดาห์ จากนั้นก็จะถูกย้ายมาอยู่ในคอกแม่สุกรเลี้ยงลูกต่ออีก 4 สัปดาห์ จึงจะหย่านม โดยย้ายแม่สุกรออกไปปล่อยให้ลูกอยู่ในคอกแม่สุกรเลี้ยงลูกอีก 1 สัปดาห์ จึงจะย้ายลูกสุกรไปอยู่ในคอกลูกสุกรหย่านม หรือคอกสุกรรุ่นเล็กต่อไป ดังนั้นลูกสุกรจะใช้เวลาอยู่ในคอกแม่สุกรเลี้ยงลูก 5 สัปดาห์ จำนวนคอกแม่สุกรเลี้ยงลูกชนิดคอกเดี่ยวจะคำนวณได้ดังนี้

จำนวนคอกแม่สุกรเลี้ยงลูก

$$\begin{aligned}
 &= \frac{\text{จำนวนแม่สุกร} \times \text{จำนวนครอก/แม่/ปี} \times \text{จำนวนวันที่เลี้ยง}^{1/}}{365} + \text{พิเศษ 10\%} \\
 &= \frac{100 \times 2 \times 38^{1/}}{365} + 10\% \\
 &= 22.90 \text{ หรือ } 23 \text{ คอก}
 \end{aligned}$$

^{1/} จำนวนวันเลี้ยงคือ 35 วัน รวมกับเวลาทำความสะอาดและทิ้งให้คอกว่างอีก 3 วันรวมเป็น 38 วัน

3. คอกลูกสุกรหย่านม

ผู้เลี้ยงบางรายอาจจะไม่ย้ายลูกสุกรออกจากชองคลอดและเลี้ยงลูกหรือคอกแม่สุกรเลี้ยงลูกหลังหย่านม ทั้งนี้จะปล่อยให้ลูกสุกรอยู่ในคอกเดิมนั้นไปจนกระทั่งอายุ 8-10 สัปดาห์ เพื่อป้องกันความเครียดให้กับลูกสุกร แต่อย่างไรก็ตาม ความเครียดที่จะเกิดจากสาเหตุอื่น ๆ จะมีมากยิ่งขึ้น เช่น ความสะอาดของคอก ขนาดของสุกรที่ถูกเลี้ยงรวมกันอยู่นาน ๆ ไม่เท่ากัน เป็นต้น ดังนั้นวิธีที่ดีที่สุดก็คือ ควรย้ายลูกสุกรออกจากชองคลอดและเลี้ยงลูกไปอยู่คอกใหม่ ซึ่งเป็นคอกลูกสุกรหย่านม

คอกลูกสุกรหย่านมจะต้องสร้างให้มีลักษณะพิเศษกว่าคอกสุกรอื่น ๆ เพื่อที่จะลดความเครียดและช่วยให้ลูกสุกรเจริญเติบโตเร็วขึ้น จำนวนคอกลูกสุกรหย่านมที่ต้องการสร้าง จะขึ้นอยู่กับจำนวนแม่ที่ผลิตลูกสุกร จำนวนครอกต่อแม่ต่อปี และจำนวนวันที่จะเลี้ยงลูกสุกรในคอกนี้ โดยใช้สมการต่อไปนี้

$$\begin{aligned} & \text{จำนวนคอกลูกสุกรหย่านม} \\ & = \frac{\text{จำนวนแม่} \times \text{จำนวนครอก/แม่/ปี} \times \text{จำนวนวันที่เลี้ยง}^{1/}}{365} + \text{เพิ่ม } 10\% \end{aligned}$$

^{1/} จำนวนวันที่เลี้ยง คือ จำนวนวันที่เลี้ยงจริงในคอก รวมกับเวลาทำความสะอาด และทิ้งคอกให้ว่างอีก 3 วัน

ถ้าหากเลี้ยงแม่สุกร 100 แม่ และกำหนดให้ลูกได้ปีละ 2 ครอก และหย่านมลูกสุกรเมื่ออายุ 4 สัปดาห์ และต้องเลี้ยงลูกสุกรหลังหย่านม ในคอกลูกสุกรหย่านม ต่อไปอีก 3 สัปดาห์ จึงครบ 8 สัปดาห์ หรือต่อไปอีก 5 สัปดาห์ เพื่อให้ครบ 10 สัปดาห์ (เป็นช่วงที่เปลี่ยนอาหารสุกรอ่อน มาเป็นอาหารสุกรรุ่นพอดี) ดังนั้นจำนวนคอกลูกสุกรหย่านม คำนวณได้ดังต่อไปนี้

ถ้าเลี้ยงลูกสุกรหย่านมต่อไปอีก 3 สัปดาห์

$$\begin{aligned} \text{จำนวนคอกเลี้ยงลูกสุกรหย่านม} & = \frac{100 \times 2 \times 24^{1/}}{365} + 10\% \\ & = 14.46 \text{ หรือ } 14 \text{ คอก} \end{aligned}$$

ถ้าเลี้ยงลูกสุกรหลังหย่านมต่อไปอีก 5 สัปดาห์

$$\begin{aligned} \text{จำนวนคอกลูกสุกรหย่านม} & = \frac{100 \times 2 \times 38}{365} \\ & = 22.90 \text{ หรือ } 23 \text{ คอก} \end{aligned}$$

ขนาดคอก และลักษณะของคอกและอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จะใช้เลี้ยงลูกสุกรหลังหย่านม ขึ้นอยู่กับจำนวนลูกสุกร และเจ้าของฟาร์มจะจัดให้มีลักษณะอย่างไร หากคำนวณตามขนาดคอกโดยเฉลี่ย 8-10 ตัว ขนาดคอกลูกสุกรหย่านมควรมีขนาดประมาณ 4-6 ตารางเมตร แต่ถ้าผู้เลี้ยงเกรงว่า จะเกิดความเครียดกับสุกรในระยะรุ่นและขุน เนื่องมาจากการต่อสู้กับเมื่อถูกจับมารวมกัน ผู้เลี้ยง ควรจะเพิ่มขนาดพื้นที่คอกให้มากขึ้นพอที่จะเลี้ยงลูกสุกรหย่านมได้มากตัว เช่น แทนที่จะเป็นคอก สำหรับ 8-10 ตัว ก็เพิ่มเป็นคอกสำหรับ 16-20 ตัว และควรปฏิบัติตามวิธีการจัดกลุ่มสุกรใหม่ดังที่ ได้กล่าวมาแล้วในบทก่อน

4. คอกลูกสุกรรุ่น และขุน

ผู้เลี้ยงจะต้องคำนวณจำนวนลูกสุกรที่ผลิตได้ต่อปีโดยคิดจากจำนวนลูกสุกรที่หย่านม ถ้าคิด โดยเฉลี่ยต่อคอกเป็น 8 ตัว แม่สุกรแต่ละตัวก็จะให้ลูกต่อปีดังนี้

ถ้าหย่านมลูกสุกรเมื่อ 3 สัปดาห์	แม่สุกรจะให้ลูกต่อปี	= 2.5 x 8 = 20 ตัว
หรือหย่านมลูกสุกรเมื่อ 3 สัปดาห์	แม่สุกรให้ลูกต่อปี	= 2.2 x 8 = 17.60 ตัว
ถ้าหย่านมลูกสุกรเมื่อ 4 สัปดาห์	แม่สุกรให้ลูกต่อปี	= 2.1 x 8 = 16.80 ตัว
ถ้าหย่านมลูกสุกรเมื่อ 5 สัปดาห์	แม่สุกรให้ลูกต่อปี	= 2.0 x 8 = 16.00 ตัว
ถ้าหย่านมลูกสุกรเมื่อ 6 สัปดาห์	แม่สุกรให้ลูกต่อปี	= 1.9 x 8 = 15.20 ตัว
ถ้าหย่านมลูกสุกรเมื่อ 8 สัปดาห์	แม่สุกรจะให้ลูกต่อปี	= 1.8 x 8 = 14.40 ตัว

ในการเลี้ยงลูกสุกรรุ่นจนถึงขุนส่งตลาด อาจกำหนดว่าน้ำหนักส่งตลาด 90 หรือ 100 กิโลกรัม ซึ่งปกติจะใช้เวลาเลี้ยงไม่ควรเกิน 5 เดือน หรือ 150 วัน หากสมมติว่าเวลาเลี้ยงนาน 4 เดือน หรือ 120 วัน ผู้เลี้ยงจะสามารถเลี้ยงสุกรขุนทั้งปีได้เท่ากับ $365/120 = 3.04$ ครั้ง หรือ 3 รุ่น แต่ถ้าใช้เวลาเลี้ยง 4 เดือนครึ่ง 135 วัน ก็จะสามารถเลี้ยงได้เท่ากับ $365/135 = 2.70$ ครั้ง ต่อปี เป็นต้น

ดังนั้นจากข้อมูลจำนวนแม่สุกรที่มีอยู่ จำนวนครอกต่อแม่ต่อปี จำนวนลูกต่อครอกระยะเวลา เลี้ยงหลังหย่านมถึงส่งตลาดและในปีหนึ่งจะเลี้ยงได้กี่รุ่น ก็จะสามารถคำนวณจำนวนคอกสุกรรุ่น และขุนได้ สมมติมีแม่สุกร 100 แม่ หย่านมลูกเมื่อ 5 สัปดาห์ ลูกหย่านมโดยเฉลี่ย 8 ตัวต่อครอก และใช้เวลาเลี้ยงจากหย่านมถึงส่งตลาด 4 เดือน ดังนั้นจำนวนสุกรที่จะเลี้ยงในแต่ละรุ่นก็จะเท่ากับ

$$\frac{100 \times 2.0 \times 8}{3^{1/4}} = 533.33 \text{ ตัว}$$

$$\text{หรือเท่ากับ } \frac{100 \times 2.0 \times 8}{3} - 75^{2/4} = 458 \text{ ตัว}$$

^{1/} ระยะเวลาเลี้ยงสุกรส่งตลาด 4 เดือน ต่อครั้ง ดังนั้นเลี้ยงได้ปีละ 3 รุ่น

^{2/} เป็นจำนวนสุกรทดแทนที่จะต้องเก็บไว้เป็นแม่พันธุ์สืบไป ถ้าไม่ได้เก็บก็ไม่ต้องลบออก

ดังนั้นในแต่ละรุ่น จะต้องเลี้ยงสุกรจากหย่านมถึงส่งตลาดจำนวน 533 ตัว ดังนั้นผู้เลี้ยงจะต้องแบ่งสุกรทั้ง 533 ตัว ให้อยู่ในคอกละกี่ตัว ตามระยะต่าง ๆ ของการเจริญเติบโต การเตรียมคอกไว้ไม่พอหรือลูกสุกรล้มก็ยังไม่สู้เป็นปัญหา แต่ถ้าคอกเหลือผู้เลี้ยงก็จำเป็นจะต้องหาสุกรจากที่อื่นเข้ามาเลี้ยงเพื่อไม่ให้คอกว่างโดยเปล่าประโยชน์ อาจจะเป็นการนำเข้าโรคเข้าฟาร์ม ดังนั้นผู้เลี้ยงจะต้องวางนโยบายให้แน่นอนว่าจะผลิตลูกสุกรจำหน่ายบ้างหรือไม่ โดยจะจำหน่ายเป็นที่เปอร์เซ็นต์ และควรจะดำเนินการตามนั้น เพื่อให้การใช้พื้นที่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ขนาดคอก และจำนวนคอกของสุกรรุ่น และขุน จะเป็นเท่าไรนั้นควรยึดตามระยะการเจริญเติบโตของสุกร คือตั้งแต่สุกรหย่านมถึงน้ำหนัก 35 กิโลกรัมเป็นสุกรรุ่นเล็ก จากน้ำหนัก 35-60 กิโลกรัมเป็นสุกรรุ่นใหญ่ และจาก 60 ถึง 90 หรือ 100 กิโลกรัมเป็นสุกรขุน ซึ่งความต้องการพื้นที่จะต่างกัน การสร้างหรือแบ่งขนาดคอกตามขนาดสุกรจะมีความยุ่งยากมากกว่า ทางที่ดีควรสร้างคอกขนาดเดียวกัน แต่จำนวนสุกรที่จะเลี้ยงต่อคอกก็ต้องยึดตามขนาดสุกร เช่น ถ้าคอกขนาด 12-14 ตารางเมตร ชังสุกรน้ำหนัก 14 ถึง 35 กิโลกรัม ได้ 24 ตัว คอกนี้ชังสุกรน้ำหนัก 35-60 กิโลกรัม ได้ 12 ตัว และชังสุกรน้ำหนัก 60-90 กิโลกรัม ได้ 6 ตัว ซึ่งจะเป็นอัตราส่วน 24 : 12 : 6 หรือเป็นอัตราส่วน 4 : 2 : 1 ซึ่งขนาดพื้นที่คอกพอจะหลวมสำหรับสุกรให้มีการเจริญเติบโต และพัฒนาร่างกายตามระยะต่าง ๆ ได้

ตารางที่ 8.4 จำนวนสุกรที่เลี้ยงหลังหย่านมถึงขุน และระยะเวลาในการเลี้ยง

	ขนาดของสุกร (กก.)			รวม
	14-35	35-60	60-90	
จำนวนสุกรต่อคอก (ตัว)	24	12	6	42
หรือ (ตัว)	30	15	8	53
ระยะเวลาที่เลี้ยง (สัปดาห์ ^{1/})	8	6	4	18
ระยะเวลาที่เลี้ยง (วัน ^{1/})	56	42	28	126
การเจริญเติบโตต่อวัน (กก.)	0.375	0.595	1.07	0.680

^{1/} ประมาณในระดับปานกลางหรือค่อนข้างต่ำ บางฟาร์มอาจจะโตเร็วกว่านี้

สมการสำหรับคำนวณหาจำนวนคอกเลี้ยงสุกรหย่านมจนถึงส่งตลาดมีดังนี้

จำนวนคอก

$$= \text{จำนวนสุกรที่ผลิตได้ต่อสัปดาห์} \times \text{ผลรวมของ} \left[\frac{\text{ระยะเวลาเลี้ยงแต่ละระยะ}}{\text{จำนวนสุกรที่เลี้ยงในแต่ละระยะ}} \right]$$

ตัวอย่างการคำนวณจากจำนวนสุกร และระยะเวลาเลี้ยงตาม ตารางที่ 8.4 และแต่ละรุ่นใช้เวลา 120 วัน หรือ 4 เดือน ซึ่งจะผลิตสุกรประมาณทั้งหมด 533 ตัว จำนวนคอกสำหรับเลี้ยงสุกรหลังหย่านมถึงขุนจะคำนวณได้ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{จำนวนคอก} &= \frac{533}{4 \times 4} \left[\frac{8}{30} + \frac{6}{15} + \frac{4}{8} \right] \\ &= 33.31 \times \frac{280}{240} \\ &= 38.87 \text{ หรือ } 39 \text{ คอก} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{หรือ} &= \frac{533}{4 \times 4} \left[\frac{8}{24} + \frac{6}{12} + \frac{4}{6} \right] \\ &= 33.31 \times 1.5 \\ &= 49.96 \text{ หรือ } 50 \text{ คอก} \end{aligned}$$

5. คอกสำหรับแม่สุกรท้องว่าง หรือ แม่สุกรอุ้มท้อง

แม่สุกรทุกตัวจะถูกแยกไปเลี้ยงในคอกแม่สุกรท้องว่าง หลังจากที่หย่านมลูกแล้ว และจะถูกผสมพันธุ์เมื่อเป็นสัด ปัจจุบันจะนิยมใช้คอกแม่สุกรท้องว่าง และแม่สุกรอุ้มท้องร่วมกันมีลักษณะเป็นช่องขังเดี่ยว หรืออาจจะเรียกว่ากรงตับสำหรับแม่สุกรท้องว่างและอุ้มท้องก็ได้ ซึ่งกรงตับนี้จะช่วยลดการทะเลาะวิวาทกันระหว่างแม่สุกร และสะดวกในการดูแลแม่สุกร การควบคุมการให้อาหารแก่แม่สุกร การตรวจเช็คสุขภาพและการเป็นสัดของแม่สุกร การคำนวณหาจำนวนกรงตับสำหรับแม่สุกรท้องว่าง และอุ้มท้องนั้นสามารถคำนวณได้จาก

$$\text{จำนวนกรงตับ} = \text{จำนวนแม่สุกรทั้งหมด} - \text{จำนวนช่องคลอดและเลี้ยงลูกถึงหย่านม}$$

นั่นคือ ถ้ามีแม่พันธุ์ยูนิตละ 100 แม่ และมีช่องคลอดและเลี้ยงลูกถึงหย่านมอยู่ 30 ช่อง

$$\begin{aligned} \text{จำนวนกรงตับ} &= 100 - 30 \\ &= 70 \text{ ช่อง} \end{aligned}$$

ภาพที่ 8.2 คอกสำหรับแม่สุกรท้องว่าง และแม่สุกรอุ้มท้อง

6. คอกแม่สุกรทดแทน

โดยปกติแล้วจะมีการสูญเสียแม่สุกรก่อนการให้ลูกถึง 2 ครอก ประมาณ 30-35% หรือ ประมาณ 1 ใน 3 ของแม่พันธุ์ทั้งหมด ด้วยสาเหตุหลายประการ เช่น ไม่เป็นลัด ผสมพันธุ์ไม่ติด ขาเสีย เต้านมเสีย และอื่น ๆ อีก ซึ่งจำนวนแม่สุกรสาวที่คัดเลือกไว้ทดแทนก็จะต้องให้มีจำนวนตามแม่สุกรถูกคัดออก ทั้งนี้เพื่อให้การผลิตลูกสุกรเป็นไปตามนโยบาย ดังนั้นการสร้างคอกแม่สุกรทดแทนก็จะต้องคำนวณให้สอดคล้องกับจำนวนแม่สุกรทดแทน ถ้าผู้เลี้ยงทำการคัดเลือกแม่สุกรทดแทนจากฝูงสุกรของฟาร์ม ก็จะต้องคำนวณจากลูกสุกรหย่านม และเก็บไว้เป็นแม่สุกรทดแทนซึ่งจะเลี้ยงจนถึงอายุที่ใช้ผสมพันธุ์ และอุ้มท้องต่อไป นั่นก็คือแม่สุกรสาวอายุประมาณ 8 เดือน จึงจะต้องเลี้ยงต่อจากหลังหย่านม (4 สัปดาห์) ไปอีกเป็นเวลา 7 เดือน จากนั้นแม่สุกรก็จะเริ่มผสมพันธุ์ได้ และตั้งท้อง แม่สุกรจะถูกย้ายไปอยู่คอกแม่สุกรอุ้มท้องต่อไป จึงจำเป็นที่จะต้องคำนวณหาจำนวนแม่สุกรที่จะใช้เป็นแม่สุกรทดแทนของแต่ละปีว่าเป็นจำนวนเท่าใดเพื่อจะได้สร้างคอกให้เพียงพอ ซึ่งทำได้ดังนี้

ก) ถ้าหากมีแม่สุกรใช้ผลิตลูก 100 แม่ และใช้ผลิตลูกสุกรได้จริงประมาณ 2 ปี และกำหนดให้มีแม่สุกรทดแทนปีละ 50% หรือประมาณครึ่งหนึ่งของฝูง จะต้องใช้แม่สุกรทดแทนปีละไม่น้อยกว่า 50 แม่

ข) ด้วยเหตุผลเดียวกันกับข้างต้น แม่สุกรทดแทนก็ต้องถูกคัดออกเช่นกัน จึงเหลือใช้งานได้จริงเพียง 2 ใน 3 ของแม่สุกรทดแทนทั้งหมด ดังนั้นถ้าต้องการแม่สุกรทดแทน 50 แม่ ก็จะต้องคัดสุกรเพศเมียไว้ประมาณ 66.7 ตัว ซึ่งจะต้องเลี้ยงตั้งแต่อายุ 4 สัปดาห์ (หลังหย่านม)

ค) สุกรเพศเมียที่คัดเลือกไว้ต้องใช้เวลาเลี้ยง หลังจากหย่านมถึงย้ายไปอยู่ของแม่สุกรท้องว่างหรืออุ้มท้องเป็นเวลาประมาณ 7 เดือน ดังนั้นจะต้องมีคอกสุกรทดแทนจริง ๆ เมื่อถึงเวลานั้น

$$= \frac{7}{12} \times 66.7 = 39 \text{ คอก}$$

ง) แต่ถ้าต้องย้ายแม่สุกรทดแทนไปเข้าของแม่สุกรท้องว่าง หรืออุ้มท้อง ซ้ำออกไปอีก เช่น ย้ายแม่สุกรทดแทนออกเมื่ออายุ 10 เดือน ซึ่งจะต้องใช้เวลาเลี้ยงสุกรเพศเมียอยู่ในคอกสุกรทดแทน นานถึง 9 เดือน จะต้องมีการเลี้ยงแม่สุกรทดแทนจริง ๆ ในเวลานั้น

$$= \frac{9}{12} \times 66.7 = 50 \text{ คอก}$$

จ) ในกรณี ข้อ ค) และข้อ ง) นั้นเป็นการเลี้ยงแม่สุกรทดแทนแบบซิงเดี่ยว ถ้าหากเราเลี้ยง รวมกันหลายตัวจำนวนคอกที่ต้องการใช้ก็จะลดน้อยลง เช่น ถ้าเลี้ยงแม่สุกรทดแทนอยู่รวมกันคอก

ละ 4 ตัว จำนวนคอกสำหรับแม่สุกรทดแทนจะเท่ากับ $\frac{7 \times 66.7}{12 \times 4} = 9.73$ และบวกเพิ่มอีก 10 % ซึ่งจะเท่ากับ 11 คอก

7. คอกพ่อพันธุ์

โดยทั่วไปแล้วอัตราส่วนระหว่างพ่อพันธุ์กับแม่พันธุ์ สำหรับประเทศไทยเราซึ่งมีอากาศค่อนข้างร้อนจัด จะใช้พ่อพันธุ์ 2 ตัว ต่อแม่พันธุ์ 15 หรือ 20 ตัว หรือจะใช้พ่อพันธุ์ 3 ตัว ต่อแม่พันธุ์ 30 หรือ 40 ตัว เพื่อให้เกิดความมั่นใจ ดังนั้นถ้ามีแม่พันธุ์ 100 ตัว ก็จะต้องใช้พ่อพันธุ์ 10 ตัว ก็จะต้องมีคอกพ่อพันธุ์ 10 คอก

คอกพ่อพันธุ์ควรจะทำให้อยู่ในบริเวณคอกแม่พันธุ์ท้องว่าง เพื่อช่วยกระตุ้นการเป็นสัดของแม่พันธุ์ให้เป็นไปตามปกติ

